

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

**Directie Voedsel, Dier en
Consument**

Cluster Mens en Dier

Prins Clauslaan 8
2595 AJ DEN HAAG
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.rijksoverheid.nl/eleni

T 070-3786868

Onze referentie

222455

Datum 29 augustus 2011
Betreft Stand van zaken genetisch gemodificeerde zalm

Geachte Voorzitter,

Uw Kamer is het afgelopen jaar geïnformeerd over de ontwikkeling van een genetisch gemodificeerde zalm (GG-zalm) door het Amerikaanse biotechnologiebedrijf Aqua Bounty. De ontwikkeling komt er op neer dat de gewone Atlantische zalm gemodificeerd is door het inbouwen van een stukje DNA van de Chinook zalm, dat de groei stimuleert, en van de puitaal. De GG-zalm bereikt zijn eindgewicht in de helft van de normale groeitijd van de Atlantische zalm.

Aqua Bounty heeft meer dan 10 jaar geleden een aanvraag bij de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) ingediend om GG-zalm op de markt te mogen brengen.

De FDA heeft de afgelopen jaren risicoanalyses uitgevoerd waaruit de conclusie is getrokken dat:

1. Voedsel van de GG-zalm even veilig is als die van de conventionele zalm.
2. De kans op ontsnapping vanuit hun productielocaties (in Panama), en daarmee vermenging met de wildpopulaties, klein is.

De FDA heeft nog steeds geen definitieve beslissing genomen over een mogelijke goedkeuring voor de commercialisering van dit product. In september 2010 is door de FDA een openbare bijeenkomst gehouden, waarbij ook het etiketteringsaspect aan de orde werd gesteld. De algemene indruk was destijds dat de FDA positief zou beslissen en dat commercialisering van dit product op de Amerikaanse markt goedgekeurd zou worden. Daarnaast was de verwachting dat de FDA geen etikettering zou vereisen waarop is aangegeven dat het product afkomstig is van een genetisch gemodificeerd dier.

Sinds deze hoorzittingen in september 2010 zijn er geen nadere mededelingen gedaan van de kant van de FDA. De volgende stap in het beoordelingsproces is de publicatie van de "environmental assessment" in het Federal Register.

Bij een goedkeuring door de FDA zou het bedrijf Aqua Bounty binnen twee tot drie jaar de eitjes van de GG-zalm op de Amerikaanse markt kunnen brengen. Rond anderhalf jaar daarna zouden dan de eerste GG-zalmfilets in de Amerikaanse supermarkten te vinden kunnen zijn.

Directie Voedsel, Dier en Consument
Cluster Mens en Dier

Echter, op 16 juni 2011 heeft het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden een amendement aangenomen betreffende haar begroting 2012 van de FDA. Dit amendement houdt in dat er een verbod wordt opgelegd om in 2012 FDA financiële middelen te gebruiken voor de aanvraagprocedure voor GG-zalm.

Datum
29 augustus 2011

Onze referentie
222455

De Amerikaanse Senaat heeft een eigen 2012 begroting voor de FDA. Om een definitief verbod op te leggen op het beschikbaar stellen van geld voor de beoordelingsprocedure van GG-zalm in de VS zal ook in de Senaat een vergelijkbaar amendement als dat van het Huis van Afgevaardigden moeten worden aangenomen in haar begroting van de FDA. Als dit is gebeurd moet een definitief wetsvoorstel van dit amendement worden opgesteld en door beide huizen worden goedgekeurd. Hierna kan het voorstel door de President getekend worden. Het is onduidelijk of en wanneer de Senaat een dergelijk amendement zal indienen en daarmee of er een definitief wetsvoorstel van beide huizen kan komen.

Ook is het mogelijk dat de FDA nog binnen haar begroting van 2011 de werkzaamheden in het kader van de beoordeling kan uitvoeren. Echter, het is onzeker of dat nog binnen de termijn van deze begroting kan worden afgerond. Dit is afhankelijk van de snelheid waarmee de FDA het beoordelingsproces zal voortzetten.

In de EU kunnen gg-dieren én dierlijke producten afkomstig van gg-dieren alleen worden toegelaten tot de EU-markt als ze op basis van de EU-ggo-verordening 1829/2003 veilig zijn bevonden voor mens, dier en milieu. Een toelatingsprocedure kan enkele jaren in beslag nemen. De procedure voor toelating is vastgelegd in EU-richtlijn 2001/18. Er is tot dusver geen verzoek ingediend voor toelating van GG-zalm in Europa.

Nationaal is uitvoering gegeven aan deze regelgeving via het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer. Voor dit besluit de minister van Infrastructuur en Milieu primair verantwoordelijk.

dr. Henk Bleker
Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie